

عینک نامرئی و ارتوپتیک

دکتر ابوالفضل سعیدی *

باتجارت گذشته وقتی عینک نامرئی در قسمت ارتوپتیک موثر خواهد بود که بتوان مدت زیادی در روز آنرا در چشم باقی گذاشت یا لاقل بطور تناوب باعینک بشود آنرا مدت نسبتا طولانی بکار برد.

در صورتیکه بتوان عینک نامرئی را جانشین عینک معمولی نمود فوایدی خواهد داشت که اولا اختلاف اندازه تصویر را در دو چشم کم مینماید، ثانیاً خاصیت منشوری را که در عینکهای معمولی هست کم میکند، ثالثاً میدان بینائی را نسبتاً طبیعی مینماید و رابعاً از نقطه نظر زیبائی مناسب است.

در بیماران مبتلا به آفاسیکی یک چشمی بعلت قدرت زیاد، عینک معمولی تصویر را در ته چشم بزرگتر از معمول نشان میدهد ولی عینک نامرئی این عیب را نخواهد داشت و در نتیجه دید دو چشمی را بخوبی برقرار میسازد.

در بیماران مبتلا به عیب انکسار زیاد مانند میوپی‌های شدید استعمال عینک نامرئی دید را خیلی بهتر از عینک معمولی مینماید.

در آنیزو متربی در حال پیشرفت که نمیتوان عیب انکسار را کاملاً تصحیح نمود عینکهای معمولی بعلت دوینی و اختلاف تصویر در دو چشم قابل تحمل نخواهد بود در صورتیکه عینک نامرئی این عیب را نخواهد داشت.

در هیپر متربی توأم با آنیزو متربی که بیش از ۴ دیوپتر باشد استفاده از عینک نامرئی مفید خواهد بود.

همانطوریکه در فوق گفته شد در آفاسیکی های یک چشمی که بعلت کاتاراکت میباشد بکار بردن عینک نامرئی فوق العاده مفید خواهد بود.

در اطفال که میوپی شدید و آنیزو متربی دارند تجویز کونتاکت لنز (Contact lense) نیز مفید است.

در ۱۹۶۵ روبن نشان داد که بیماران فوق خیلی زود دیدشان بهبودی میباشد

* رئیس بخش چشم پزشکی بیمارستان فارابی

البته باید تصحیح عیب انکسار را بهتر از معمول انجام داد. استیگماتیسم و اینزو متربی با درجه بالا چنانچه عینک معمولی را بکار برند ممکن است دوینی تولید نماید ولی بکار بردن کونتاکت لنز نه فقط حدت بینائی را بهتر میکند، دوینی که بعلت حرکت حرکت کرده چشم پیدا میشود از بین میرد. هتروفوری و اینزو کونیا- در این موارد نیز بکار بردن کونتاکت لنز بعلت مساوی کردن تصاویر داخل دو چشم موجب رضای فوق العاده بیمار خواهد بود.

عینک نامرئی واسترایسم - در استرایسم هائی که در نتیجه هیپر متربی با تقارب زیاد همراه است یا الشکال دیگر تطابقی قدرت عینک نامرئی باید بیش از عینک معمولی باشد برای آنکه دید دو چشمی برقرار گردد در صورتیکه تطابق اثری در بروز استرایسم نداشته باشد عینک نامرئی مفید نخواهد بود.

چنانچه کونتاکت لنز را از نظر زیبائی بخواهند بکار برند عمل جراحی برای بعفوی استرایسم قبل لازم خواهد بود.

در انحرافات چشمی فلنجی که دوینی دارند در صورتیکه چشمی که دید کمتر دارد به بندند دوینی از بین میروند . در اینجا بجای گذاردن کونتاکت لنز بهتر است از هاپتیک لنز (Haptic lens) استفاده نمود و دیگر احتیاج به دوختن پلکها نمیباشد .

آمبليوپي

بعضی بیماران که کمی دیدشان در اثر وضع غیر طبیعی قرنیه میباشد مانند استیگماتیسم نامنظم یا قرنیه مخروطی یا بیماران عمل شده از پیوند قرنیه - در نزد این اشخاص بکار بردن عینک مرئی نتیجه فوق العاده خوبی را در بر خواهد داشت . اما اگر این بیماریها از طفو لیت شروع شده باشد نتیجه بعفوی نسبی خواهد بود .

در استیگماتیسم با درجه بالا مخصوصاً بطور مایل که امبليوپی نسبی حاصل میشود عینک معمولی کمتر میتواند آنرا تصحیح نماید در صورتیکه کونتاکت لنز خیلی بیشتر از آنکه تصور میرود باعث بعفوی دید بیمار میگردد .

در مواردی که عینک نامرئی برای عیب انکسارهای دو چشمی مانند آفاکی و میوپی بکار میروند در صورتیکه چشمی که دید بهتر دارد بطور قسمتی بسته شود یا آنکه بطور تناوب چشمها را به بندند نتیجه خوبی دارد (Robin و وکر ۱۹۶۷) .

کونتاکت لنز و عمل جراحی در استرایسم

با وجود آنکه کونتاکت لنز عیب انکسار را بخوبی تصحیح مینماید معهد اباید

کاملاً بیمار تحت مراقبت باشد که آیا میتواند عینک نامرئی را تحمل کند یا خیر . در استرایسمهای بازاویه انحراف ۵ + تا ۱۰ - درجه ، ممکن است بکار بردن آن انحراف را تصحیح نماید.

در مواردیکه کونتاکت لنز حدت بینائی را بهتر میکندها در درمان امبلیوپی باید آنرا قبل از اقدام بعمل جراحی تجویز نمود . در مواقیعیکه زاویه انحراف زیاد است استرایسم را باید قبل از تجویز عینک نامرئی ، عمل جراحی نمود .

در تمام بیماران باعیب انکسار زیاد بهتر است بعد از عمل جراحی عیب انکسار را کاملاً تصحیح نمود .

خلاصه - بطور مختصر بکار بردن کونتاکت لنز از نظر بهبودی بیماران باعیب انکسار کمک فوق العاده به ارتوپتیک خواهد نمود . مخصوصاً در مواردیکه دید و چشمی مساوی با بکار بردن عینک معمولی حاصل نمیشود .

انیزو متربی

عدم تساوی قدرت دید دو چشمی از اینکه دید دو چشمی کامل حاصل شود جلوگیری خواهد کرد یا بعلت انیزو کونیا یا بعلت محدود بودن میدان بینائی یک چشمی حتی موقعیکه باعینک معمولی عیب انکسار را تصحیح نمایند .

معایب فوق با بکار بردن کونتاکت لنز بخوبی بر طرف میشود و دید دو چشمی برقرار میگردد ، بکار بردن عینک نامرئی توام با تمرینات ارتوپتیک در انیزو متربی و امبلیوپی نتیجه خوبی در بردارد .

این جانب در سال ۱۹۶۷ که در بخش کونتاکت لنز بیمارستان مورفیلد لندن با مستر روین مشغول بکار و مطالعه و تمرین روی بیماران بودم از بکار بردن عینک نامرئی توام با تمرینات ارتوپتیک در موارد فوق شاهد بهبودی بیماران بودم .

منابع اکتسابی :

REFERENCE

- 1- Arden G.B. (1967) Pro. Roy.
- 2- Jessen G.N. (1964)
- 3- Ruben. N. (1967) Brit. orth.
- 4- Walker (1967) Brit orth.